

Gyászolunk, emlékezünk

Búcsú dr. Sipos Sándorné dr. Kedves Évától*

Súlyos veszteség érte a Kémiai Informatika Tanszéket, a Szegei Tudományegyetemet, a magyar kémikus és pedagógus közösséget. Súlyos a veszteség, mert dr. Siposné dr. Kedves Éva halálával több mint fél évszázados, értékes alkotói pálya ért véget. Súlyos a veszteség és gazdag az örökség, amelyet tanítványai, munkatársai őriznek és visznek tovább, akikkel ezeket az értékeket megosztotta, akikért ezeket az értékeket létrehozta. Azok közé a kivételes egyéniségek közé tartozik, akiknek élete ezer szállal kötődik a Tanárképző Főiskolához, és akik nélkül a főiskola – a későbbi Juhász Gyula Pedagógusképző Kar – nem lehetne olyan, mint amilyenek ismerjük.

Gyermekkora óta ismerősként járt a Boldogasszony sugárúti épületbe. Édesapja, dr. Kedves Miklós a Fizika Tanszék oktatója volt. Lányában elsősorban az ő példája nyomán alakult ki a természet, a tudomány és a tanítás iránti elhivatottság. A József Attila Tudományegyetem kémia-fizika szakán tanult, 1957-ben kapott kitüntetéses diplomát. A Szegei Tanítóképzőben szerzett kétéves gyakorlat után 1959-ben lett a Tanárképző Főiskola Kémia Tanszékének tanársegédje. Ezzel egy életre szóló elkötelezett szakmai-emberi kapcsolat kezdődött: megtalálta azt a munkahelyet, ahol megvalósíthatta terveit, azt a munkahelyet, amelynek arculatát maga is nagyban alakította. Tapasztalatot szerzett a kémia valamennyi, a tanszéken abban az időben művelt ágának oktatásában, de hamar rátalált a számára legfontosabbakra: hosszú évtizedeken át az ő neve fémjelezte a szerves kémia, a tantárgypedagógia és az ásványtan oktatását. Az ő felügyelete alá került a Koch Ferenc által alapított ásványtani gyűjtemény, amelynek gyarapításán maga is sokat dolgozott.

Szerette az ásványok változatosságát, formáik gazdagságát. Hallgatói és kollégái egyszerre csodálták ezt az ásványok iránti szenvedélyes érdeklődést, és azt a sok-sok tapasztalaton nyugvó magabiztosságot, amellyel eligazodott ebben a sajátos világban. Az ásványokban is azt a tiszta és értelmes rendet szerette, amely számára mindig is olyan fontos volt: a munkában, gondolkodásban, a művészetben, az emberi viszonyokban. Mindig arra törekedett, hogy a természet rendjének és törvényeinek szépségét hallgatóival is megismertesse.

Szívesen és sokat dolgozott. A sikeresen teljesített feladatok nyomán hamar felismerték vezetői rátermettségét is. Egymást követték az Oktatási Minisztérium és a Magyar Tudományos Akadémia különböző szakmai bizottságaiba szóló felkérések, de mindezek fölött azt tartotta a leg többre, hogy 1972 és 1978 között a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola főigazgató helyettese lehetett.

Eredményes szakmai és vezetői munkáját számos jelentős kitüntetéssel ismerték el. Csak a legfontosabbakat említve: az Oktatásügy Kiváló Dolgozója, Ifjúságért Érdemérem, a Haza Szolgálatáért Érdemérem, Apáczai Csere János-díj, Pedagógus Szolgálatért Emlékérem, Honor Pro Meritis.

Joggal lehetett büszke a megérdemelt hivatalos elismerésre, de nem a kitüntetések és a tisztségeket tekintette a legfontosabb értékmérőnek. A megkapott kitüntetésekénél, a megszerzett saját tudásnál többre tartotta az átadott, másokkal megosztott tudást: szeretett tanítani. Hallgatói számára mindig emlékeztetéseik maradnak legendásan pontos, kicsiszolt előadásai.

* A gyászbeszéd elhangzott a temetésen 2010. június 16-án.

Igényessége közismert volt, mindnyájan tudtuk, milyen szigorú, és milyen sokat követel. A hallgatók ezért nem csak tisztelték, de elfogadták, sőt – a vizsgák olykor nehéz pillanatai ellenére is – őszintén szerették.

Szerették, mert látták, hogy szigorú, de magával szemben a legszigorúbb, látták, hogy a vizsgán sokat követel, de a felkészülésben még annál is több segítséget ad. Diákjai csalahatlan érzékkel ismerték fel benne a jó tanárt, akinek életeleme a tanítás. Tanított, és nem csak a főiskola falai között, nem csak hallgatókat. Örömmel tartott figyelemfelkeltő kémiai kísérleti bemutatókat kisiskolásoknak is, emellett a tanártovábbképzések ismert előadója volt, az ország határain belül és az erdélyi rendezvényeken egyaránt. Előadásait a Kémia tanári Konferenciák mindig érdeklődéssel várt eseményeiként tartották számon. Korábbi tanítványai – nem egyszer maguk is több éves tanári gyakorlattal rendelkező tapasztalt kollégák – szívesen mentek el meghallgatni. Azért, hogy értesüljenek a kémia és a kémiatanítás legfrissebb eredményeiről, hogy ismét tanulhassanak tőle, és a viszontlátás örömeért is.

Ötven éves oktatói pályája során diákok, leendő kémiatanárok nemzedékeit tanította, és még többen ismerték mint tankönyvíró és folyóiratszerkesztőt. Az elmúlt tizenöt évben megjelent tankönyvsorozatának több kötete nyerte el a Húdicac „Arany-díját”, illetve a Művelődési és Közoktatási Minisztérium „Szép Tankönyv” díját, a Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivál „Budai Könyvdíját”. De a díjaknál is fontosabb volt számára az iskolák, a kollégák, a diákok elismerése. Nagy gondal megírt, esztétikus tankönyvei segítségével sok tízezer diákkal ismertette meg a kémia alapjait, nemzedékek új szemléletű kémiatanításához járult hozzá.

Széles érdeklődése, új és a kémián kívüli ismeretekre való nyitottsága révén nem kémiikus tanártársaihoz is szoros kapcsolat fűzte. Az ő tájékoztatásuk, szakmai továbbfejlődésük érdekében kapcsolódott be a Módszertani Közlemények szerkesztőbizottsági munkájába, melyet a legutóbbi időig felelős kiadóként irányított. Ezeket a számára legfontosabb feladatokat, a Módszertani Közleményekkel kapcsolatos munkát és a tankönyvírást még súlyosbodó betegsége idején is folytatta...

És bizonyára ez az áldozatkész elkötelezettség és ügyeszeretet tanári pályájának, személyes példájának legfontosabb – de mindenképpen legáltalánosabb – tanítása. Tanítványai is mindenekelőtt ezt a töretlen elkötelezettséget és igényességet idézik fel, akár mint fiatal tanársegéddel, akár mint főiskolai tanárral találkoztak vele.

Dr. Siposné dr. Kedves Éva életpályájáról ezt az emléket őrizzük meg, ezeket a tulajdonságait igyekezzünk tovább őrizni magunkban.

Dr. Marsi István
tanszékvezető főiskolai tanár
SZTE JGYPK
Kémiai Informatika Tanszék